Core VII

ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ (Semester-III)

ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ କବିତା

Course Outcome (ପାଠ୍ୟପତ୍ର ଫଳଶ୍ରୁତି) :

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଐତିହାସିକ ବିବର୍ତ୍ତନ ଧାରା ଅବଗତ ହେବାପରେ ଏହି ପାଠ୍ୟପତ୍ରରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ କବିତାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପାଠ୍ୟବିଷୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିବେ । ବିଶେଷତଃ ଚର୍ଯ୍ୟାଗୀତିକାଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ସାରଳା ମହାଭାରତ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ଓ ରୀତିକବି ଦୀନକୃଷ୍ଣ, ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ, ଭକ୍ତଚରଣ, ବଳଦେବ ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ରଚନାର କିୟଦଂଶ ପାଠକରି କବିତାର କ୍ରମିକ ବିକାଶଧାରା ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରିବେ ।

Unit wise Learning Outcome (ପ୍ରତି ଏକକର ଅଧ୍ୟୟନ ଫଳଶ୍ରୁତି) :

୧ମ ଏକକ : କାହ୍ନୁପାଦ ଓ ଲୁଇପାଦ ଚର୍ଯ୍ୟାଗୀତିକାର ଦୁଇ ପ୍ରମୁଖ କବିଙ୍କ ଗୀତିକାମାଧ୍ୟମରେ ଚର୍ଯାପଦର ଗୁଣାତ୍ମକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇପାରିବ ।

୨ୟ ଏକକ : ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ମହାଭାରତ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ଶଂସିତ ସମୟଖଣ୍ଡର କାଳଜୟୀ ରଚନା । ଏହି ଉଭୟ ରଚନାରୁ ଏକ ଏକ ଅଂଶ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଦୁଇ ମହାନ୍ ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ କବି ପ୍ରତିଭାର ଅବଧାରଣା କରିପାରିବେ।

୩ୟ ଏକକ : ଭଞ୍ଜ ଓ ଦୀନକୃଷ୍ଣ ରୀତିଯୁଗୀୟ କାବ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରମୁଖ ସ୍ରଷ୍ଟା। ଦୀନକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରସକଲ୍ଲୋଳ ଓ ଭଞ୍ଜଙ୍କ କୋଟିବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଛାନ୍ଦ ଆଧାରରେ ରୀତିଯୁଗର ପୌରାଣିକ ଓ କାଳ୍ପନିକ କାବ୍ୟଧାରାର ଧାରଣା ମିଳିପାରିବ।

୪ର୍ଥ ଏକକ : କାବ୍ୟ ବ୍ୟତିରେକ କୋଇଲି, ଚଉତିଶା ଓ ଚମ୍ପୂରଚନା ରୀତି ଯୁଗୀୟ ସାହିତ୍ୟକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛି । ତାହାର ଝଲକ ଏହି ଏକକର ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ

୧ମ ଏକକ : କ) ଲୁଇପାଦ – କାୟାତରୁ ଚର୍ଯ୍ୟା

ଖ) କାହ୍ନୁପାଦ – ବାଟଓଗାଳ ଚର୍ଯ୍ୟା (ଚର୍ଯ୍ୟା ନଂ – ୭)

୨ୟ ଏକକ : କ) ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କ ରକ୍ତନଦୀ ସନ୍ତରଣ – ସାରଳା ଦାସ (ସାରଳା ମହାଭାରତ – ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି ସମ୍ପାଦିତ)

ଖ) ଭାଗବତ (ଚବିଶ ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ) – ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ

୩ୟ ଏକକ : କ) ରସକଲ୍ଲୋଳ (୩୪ଶ ଛାନ୍ଦ) – ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ

ଖ) କୋଟିବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ (ପ୍ରଥମ ଛାନ୍ଦ) – ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ।

୪ର୍ଥ ଏକକ : କ) କେଶବ କୋଇଲି – ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସ

ଖ) କଳାକଳେବର ଚଉତିଶା – ଭକ୍ତଚରଣ ଦାସ

ଗ) କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଚମ୍ପୂ – ('ଘ' ଗୀତ) – କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ବଳଦେବ ରଥ

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ (Book of reference) :

୧. ଚର୍ଯ୍ୟାଗୀତିକା – ଖଗେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର, ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ

୨. ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରଚନା - ସଂ. ନୀଳାଦ୍ରି ଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ ନେସନାଲ ବୁକ ଟ୍ରଷ୍ଟ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ

୩. ସାରଳା ମହାଭାରତ ଚରିତ୍ରର ଚିତ୍ରଶାଳା – ସାରଳା ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, କଟକ

୪. ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ : ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

୫. ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାବ୍ୟକୃତି – ସଂ. ଦାଶରଥି ଦାସ, ନ୍ୟାସନାଲ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ

୬. ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାବ୍ୟକୃତି- ସଂ. ପ୍ରଦୀପ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ନ୍ୟାସନାଲ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ

୭. ରସକଲ୍ଲୋଳ - ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ, ସଂ. ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି – ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ

୮. କୋଟିବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ- ସଂ. କୃଷ୍ଣଚରଣ ବେହେରା, ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ

୯. ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାବ୍ୟକୃତି- ସଂ. ଦାଶରଥି ଦାସ, ନ୍ୟାସନାଲ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ

୧୦. କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଚମ୍ପୂ – ସଂ. କୃଷ୍ଣଚରଣ ବେହେରା, ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ

ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନ (Sample Questions):

୧. ଲୁଇପାଦଙ୍କ ଗୀତିକାରେ ଶରୀରକୁ କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି ? (୧ ମାର୍କ)

୨. ଅବଧୂତଙ୍କ ଗୁରୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଗୁରୁଙ୍କ ନାମ ଲେଖ । (୨ ମାର୍କ)

୩. ରସକଲ୍ଲୋଳର ୩୪ ଛାନ୍ଦରୁ ଗୋପୀଙ୍କ ବିରହଦଶାର ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନକର । (୫ ମାର୍କ)

୪. ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସଙ୍କ କେଶବ କୋଇଲିରୁ ଯଶୋଦାଙ୍କ ମାତୃ ହୃଦୟର ପରିଚୟ ଦିଅ । (୮ ମାର୍କ)